Chương 4: Danh sách liên kết (tt)

4.3 Danh sách liên kết mở rộng

4.3.1 Danh sách liên kết vòng

- Mô tả
- Cài đặt
- Thao tác

4.3.2 Danh sách liên kết kép

- Mô tả
- Cài đặt
- Thao tác

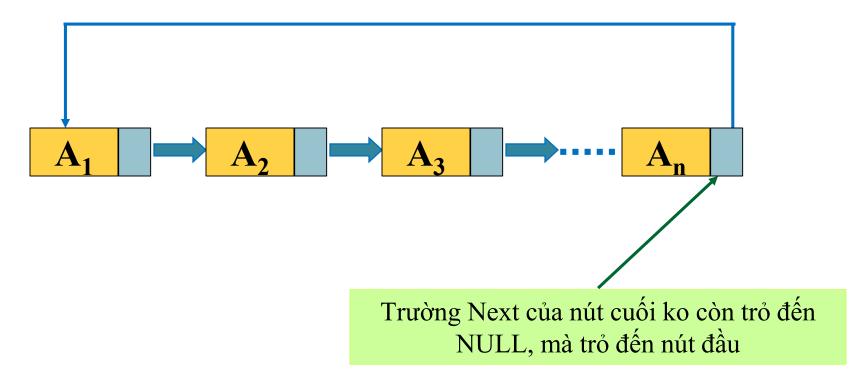
4.3.3 Danh sách liên kết đôi vòng

- Mô tả
- Cài đặt
- Thao tác

Circular Linked List

4.3.1 Circular Linked List - Mô tả

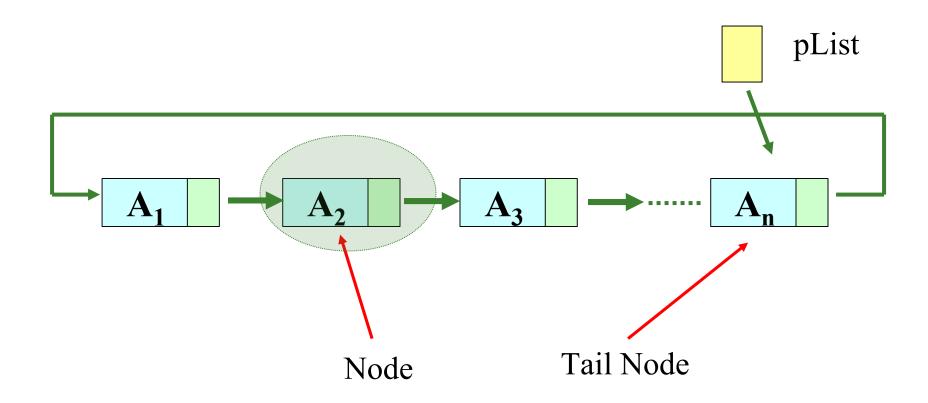
- Tương tự như danh sách liên kết đơn.
- Trường next của nút cuối chỉ đến đầu danh sách

4.3.1 CLL - Mô tả

- Mô tả CLL
 - Sử dụng pList trỏ đến phần tử cuối của danh sách

4.3.1 CLL – Cài đặt

Khai báo

```
typedef struct
                node
      DataType
                    info;
      node*
                    next;
} NODE;
typedef
       NODE*
                    NodePtr;
                                    pList tro nút cuối ds
NodePtr
             pList;
```


4.3.1 CLL - Các thao tác

- Các thao tác cơ bản
 - Init
 - IsEmpty
 - ShowList

Phần minh hoạ sẽ dùng DataType là int

- Bổ sung 1 phần tử mới vào danh sách
 - InsertFirst

- InsertAfter

InsertLast

- InsertBefore
- Loại bỏ 1 phần tử khỏi danh sách
 - DeleteFirst

- DeleteAfter

DeleteNode

DeleteLast

- DeleteBefore

- Các thao tác khác
 - Search

- AddList

- ClearList

4.3.1 CLL - Các thao tác

Init: khởi tạo danh sách, ban đầu chưa có phần tử

```
void Init(NodePtr &pList)
{
    *pList = NULL;
}
```

IsEmpty: Kiểm tra danh sách rỗng

```
int IsEmpty(NodePtr &pList)
{
    return (pList == NULL);
}
```

4.3.1 CLL – Các thao tác cơ bản

- ShowList Duyệt danh sách
 - Duyệt từ đầu danh sách
 - Đến khi nào quay lại phần tử đầu thì dừng

4.3.1 CLL - Các thao tác cơ bản

ShowList:

```
1. void ShowList(NodePtr &pList)
2. { NodePtr p; //p con tro de duyet
  if (pList == NULL ) return;
3.
4.
  p = pList->next; //duyet tu dau
5.
    do
6.
         ShowNode (p); //tac dong len nut
7.
         p = p->next; //chuyen nut sau
8.
     } while (p != pList->next);
9.}
```

4.3.1 CLL - Các thao tác cơ bản

ShowNode: in ra trường info của nút

```
void ShowNode (NodePtr q)
{
    cout<< q->info<<"\t";
}</pre>
```

4.3.1 CLL – Bổ sung vào đầu ds

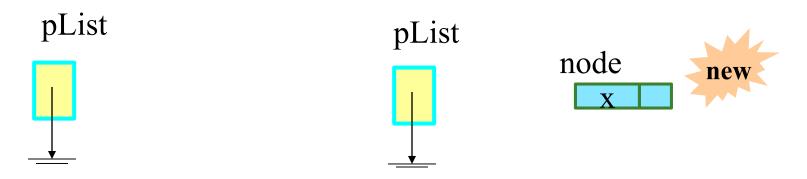
- Bổ sung vào đầu danh sách
 - Tạo nút mới

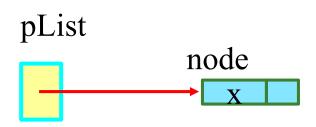
```
NodePtr node; //con tro tro nut moi
node = new NODE; //xin cap phat dc
node -> info = x; //gan gia tri
```

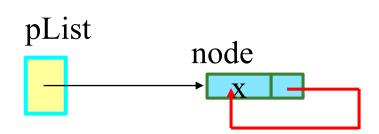
Nối vào danh sách

4.3.1 CLL – Bổ sung vào đầu

☐ Bổ sung vào đầu danh sách – pList = NULL

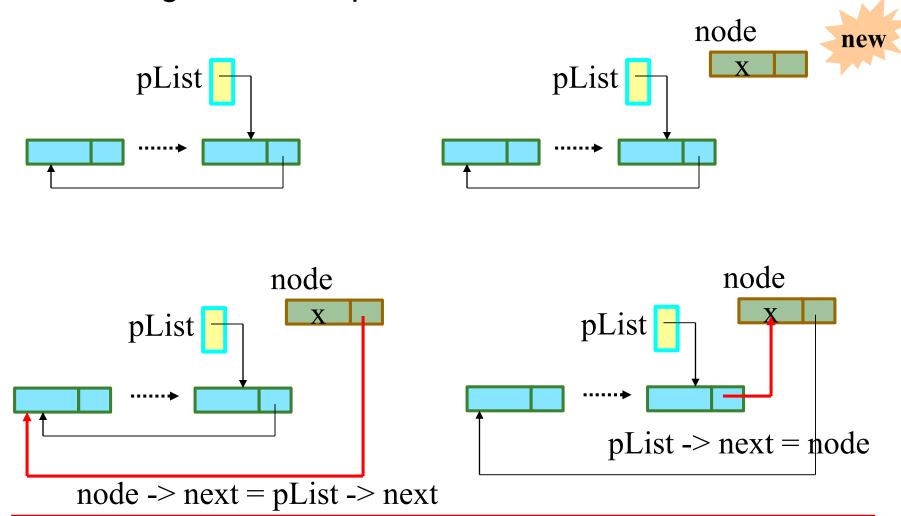

4.3.1 CLL – Bổ sung vào đầu

Bổ sung vào đầu – pList ≠ NULL

4.3.1 CLL – Bổ sung vào đầu ds

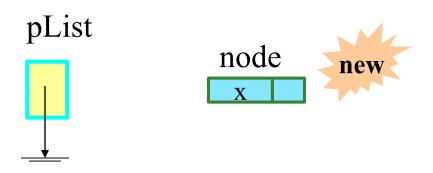
```
1. void
         InsertFirst(NodePtr &pList, int x)
2. { NodePtr node;
  node = new NODE;
3.
4. node->info = x;
5. if (pList == NULL)
  { pList = node;
6.
7.
       pList->next = pList;
  else
8.
  { node->next = pList->next;
9.
10.
        pList->next = node;
```

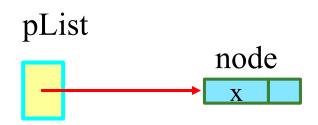
15

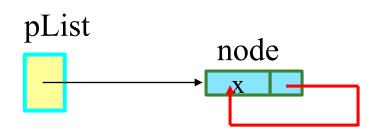
4.3.1 CLL - Bổ sung vào cuối ds

InsertLast: pList = NULL

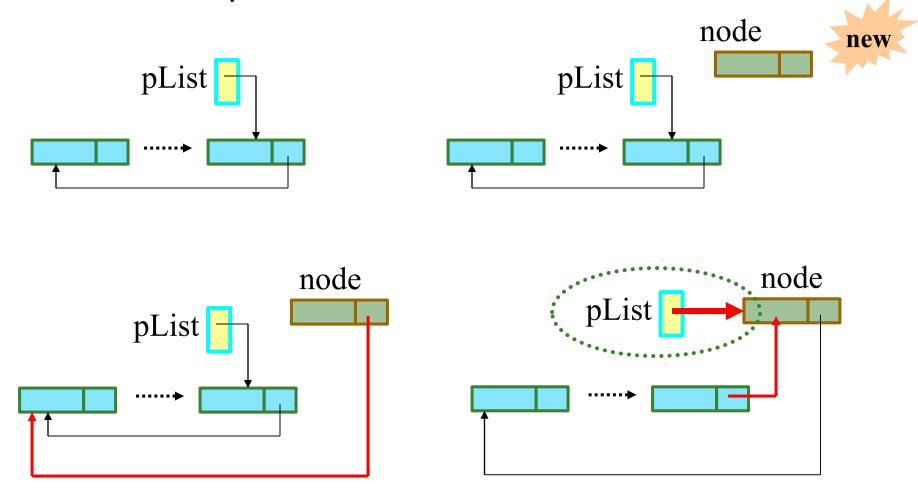

4.3.1 CLL - Bổ sung vào cuối ds

InsertLast: pList ≠ NULL

4.3.1 CLL – Bổ sung vào cuối ds

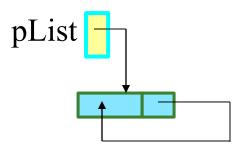
```
1. void InsertLast(NodePtr &pList, int x)
2. { NodePtr node;
3. node = new NODE;
4. node->info = x;
5. if (pList == NULL)
6. { pList = node;
7.
          pList->next = pList;
8.
  else
9.
          node->next = pList->next;
10.
          pList->next = node;
11.
          pList = node;
12.}
```

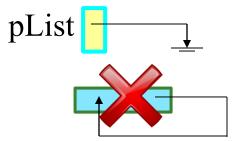
4.3.1 CLL – Bổ sung vào sau nút p

```
1. void InsertAfter (NodePtr &p, int x)
2. { NodePtr node;
3. \quad \text{node} = \text{new} \quad \text{NODE};
4
  node->info = x;
5. if (p == NULL)
6.
          return;
7. else
8. \{ node->next = p->next; \}
9.
        p->next = node;
10.
11.}
```

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút đầu

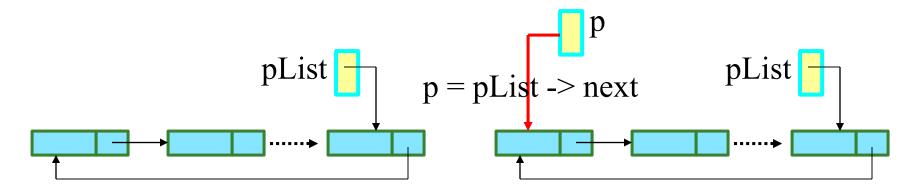
DeleteFirst: pList->next = pList

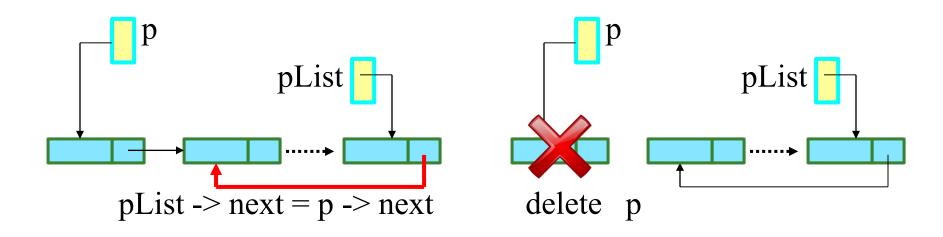

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút đầu

DeleteFirst: pList->next ≠ pList

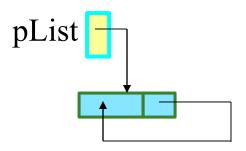

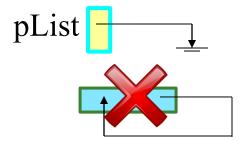
4.3.1 CLL – Loại bỏ nút đầu

```
1. void DeleteFirst(NodePtr &pList)
2. { NodePtr p; //p trỏ nút sẽ loại bỏ
3. if (pList == NULL) //ds rong
4.
          return;
5.
  else if (pList == pList->next) //co 1 nut
6.
               delete pList;
7.
               pList = NULL;
8.
9.
          else
                          //co nhieu hon 1 nut
10.
               p = pList->next;
11.
               pList->next = p->next;
               delete
12.
                      p;
13.
14.}
```

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút cuối

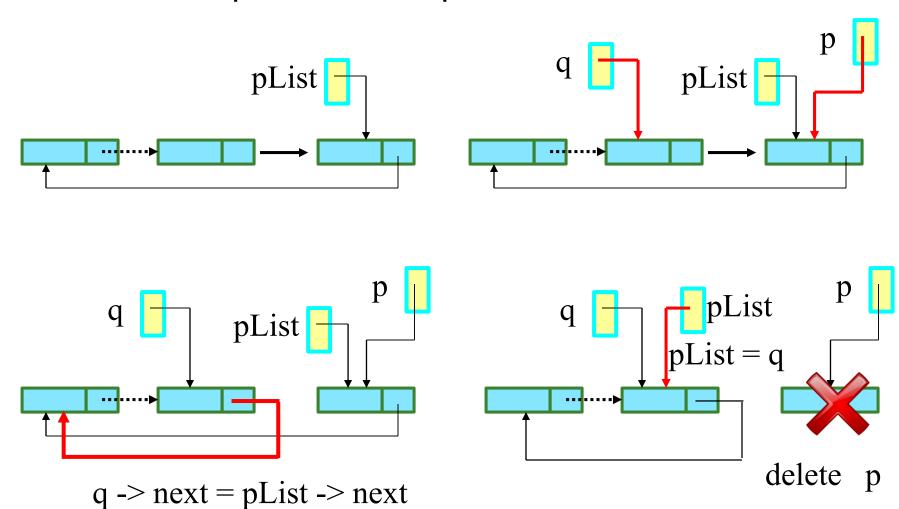
DeleteLast: pList->next = pList

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút cuối

□ DeleteLast: pList->next ≠ pList

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút cuối

```
1. void DeleteLast (NodePtr &pList)
2. { NodePtr p; //p trỏ nút sẽ loại bỏ
3. if (pList == NULL) //ds rõng
4.
    return;
5. else
6.
         if (pList == pList->next) //co 1 nut
7.
         { delete pList;
8.
              pList = NULL;
9.
```

4.3.1 CLL - Loại bỏ nút cuối

```
10. else
11. \{ p = pList;
12.
           //tim den nut truoc nut cuoi
13.
           NodePtr q = pList \rightarrow next;
14.
           while ( q -> next != pList)
15.
                q = q -> next;
16.
           //loai bo
           q -> next = pList -> next;
17.
18.
           pList = q;
           delete q;
19.
20.
21.}
```

4.3.1 CLL - Loại bỏ nút p

```
1. void DeleteNode (NodePtr &pList, NodePtr &p)
2. { if (p == NULL) return;
3. else if (p == pList)
4.
                DeleteLast(pList);
           else // tìm đến nút trước p
5.
6.
                NodePtr q = pList->next;
7.
                while ( q -> next != p)
8.
                      q = q -> next;
9.
                //loại bỏ
10.
                q \rightarrow next = p \rightarrow next;
                delete p;
11.
```

27

4.3.1 CLL – Loại bỏ nút sau p

```
void DeleteAfter(NodePtr &pList, NodePtr &p)
{
```

4.3.1 CLL - Loại bỏ nút trước p

```
void DeleteBefore(NodePtr &pList, NodePtr &p)
{
```

4.3.1 CLL – Tìm kiếm

Search:

- Xuất phát từ đầu danh sách
- Nếu tìm thấy trả về địa chỉ nút đó và dừng
- Ngược lại qua phần tử tiếp theo
- Điều kiện dừng khi quay lại phần tử đầu tiên
- Không tìm thấy trả về NULL

4.3.1 CLL – Tìm kiếm

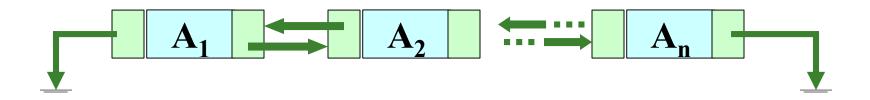
```
1. NodePtr
              Search (NodePtr &pList, int x)
2. {
    NodePtr p; //p con trỏ tìm kiếm
    if (pList ==NULL) return NULL;
3.
  p = pList->next; //tìm từ đầu ds
4.
  do {
5.
6.
         p = p->next;
7.
    } while (p->info!=x && p!=pList>next);
  if (p-)info == x) return p;
8.
9
  return NULL;
10.}
```

31

Doubly Linked List

4.3.2 Doubly Link List - Mô tả

- Cho phép di chuyển 2 chiều đến nút trước và sau.
 - Liên kết nút trước là: prev
 - Liên kết nút sau là: next
- Nút đầu có prev là NULL
- Nút cuối có next là NULL

4.3.2 Doubly Linked List – Cài đặt

Khai báo

```
typedef struct node
       DataType
                     info;
                                  trỏ đến nút trước
       struct node *
                    prev; _
                                  trỏ đến nút sau
       struct node *
                     next;
}NODE;
typedef NODE *
                     NodePtr;
NodePtr
                                      pHead quản lý ds kép
              pHead;
```

4.3.2 DLL- Các thao tác

- Các thao tác cơ bản
 - Init
 - **IsEmpty**

Duyệt danh sách: ShowList, ShowReverse

Bổ sung 1 phần tử mới vào danh sách

InsertFirst

- InsertAfter

InsertLast

InsertBefore

Loại bỏ 1 phần tử khỏi danh sách

DeleteFirst

- DeleteAfter

- DeleteNode

Phần minh

hoạ sẽ dùng

DataType là

int

Deletel ast

- DeleteBefore

Các thao tác khác

Search

ClearList

4.3.2 DLL – Duyệt danh sách

- ShowList:
 - Duyệt từ đầu danh sách
 - Đến khi nào hết danh sách thì dừng

ShowList:

```
1. void ShowList(NodePtr pHead)
2. {
    NodePtr p;
3.
4. if (pHead == NULL ) return;
5. p = pHead;
6.
  while (p != NULL)
7. \{ ShowNode (p);
8.
        p = p->next;
9.
10.}
```

- ShowReverse:
 - Duyệt từ cuối danh sách
 - Đến khi nào hết danh sách thì dừng

ShowReverse:

```
1. void ShowReverse (NodePtr pHead)
2. { if (pHead == NULL ) return;
    NodePtr p = pHead;
3.
4. while (p \rightarrow next != NULL) p = p \rightarrow next;
5. NodePtr q = p;
6. while (q != NULL)
7. \{ ShowNode (q);
8.
        q = q->prev;
9.
10.}
```

4.3.2 DLL – Bổ sung vào đầu ds

```
1. void InsertFirst(NodePtr &pHead, int x)
2. { //tao nut moi
3. NodePtr node;
4. node = new NODE;
5. node->info = x;
6. //noi vao danh sach
7. if (pHead == NULL) //t/hop ds rong
8. { pHead = node;
9.
         pHead->prev =pHead->next = NULL;
10.
```

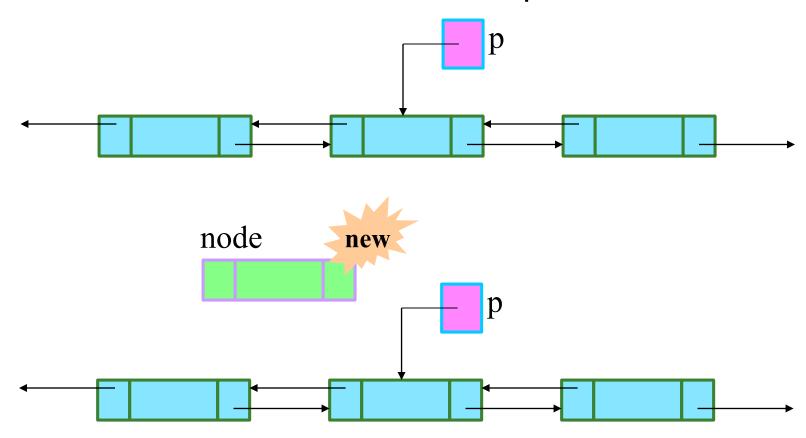
4.3.2 DLL – Bổ sung vào đầu ds

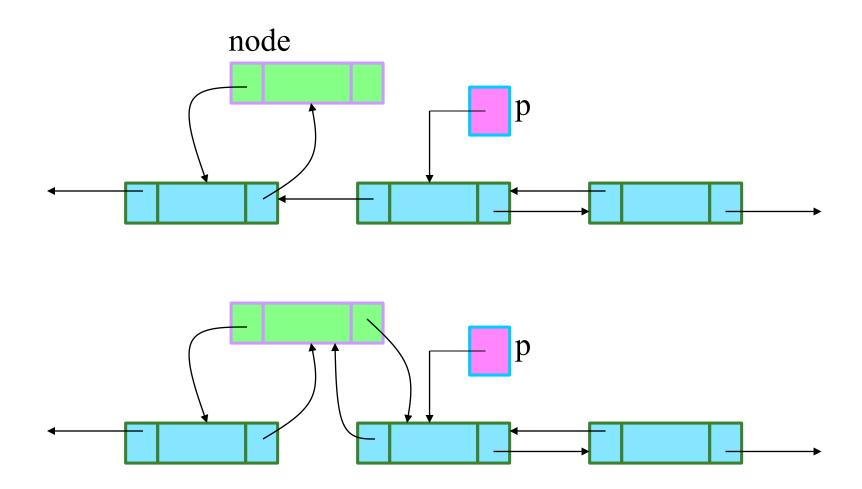
```
11. else
12. { //noi node voi pHead
          node->next = pHead;
13.
          pHead -> prev = node;
14.
15.
          node->prev = NULL;
          pHead = node;
16.
17.
18.}
```

4.3.2 DLL - Bổ sung vào cuối ds

```
void InsertLast(NodePtr &pHead, int x)
{
```

InsertBefore: chèn vào trước nút p


```
1. void InsertBefore (NodePtr &pHead, NodePtr
  \&p, int x)
2. { NodePtr node, left;
3. if (p == NULL) return;
4. if (p == pHead) InsertFirst(pHead, x);
5. else
6. { //tao nut moi
7.
          node = new NODE;
8.
         node - > info = x;
9.
          left = p->prev;
```

```
//noi left voi node
10.
11.
          left->next = node;
12.
          node->prev = left;
13.
          //noi node voi p
14.
          node->next = p;
          p->prev = node;
15.
16.
17.}
```

4.3.2 DLL - Bổ sung vào sau nút p

```
void InsertAfter(NodePtr &pHead, NodePtr &p,
int x)
{
```

54

4.3.2 DLL - Loại bỏ nút đầu ds

```
1. void DeleteFirst (NodePtr &pHead)
2. {
    NodePtr p; //p tro nut loai bo
3.
4.
  if (pHead == NULL)
5.
          return;
  else
6.
7.
          if (pHead ->prev == pHead->next)
8.
9.
               delete pHead;
10.
               pHead = NULL;
11.
```

4.3.2 DLL - Loại bỏ nút đầu ds

```
12. else
13. {
          p = pHead; //p tro nut dau
14.
15.
          pHead = pHead ->next;
16.
          pHead -> prev = NULL;
17.
                         p; //giai phong p
         delete
18.
19.}
```

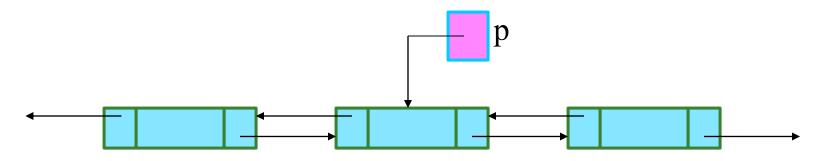
4.3.2 DLL - Loại bỏ nút cuối

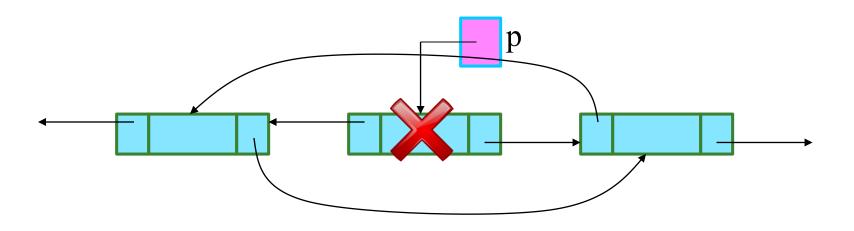
```
1. void DeleteLast (NodePtr &pHead)
2. { if (pHead == NULL)
3.
         return;
  else
4.
5.
          if (pHead ->prev == pHead->next)
6.
7.
               delete pHead;
8.
               pHead = NULL;
9.
10.
          else
11.
          { NodePtr p;
12.
               p = pHead;
```

4.3.2 DLL - Loại bỏ nút cuối

4.3.2 DLL - Loại bỏ nút p

DeleteNode: xoá nút p

4.3.2 DLL - Loại bỏ nút p

```
1. void DeleteNode (NodePtr &pHead, NodePtr &p)
2. { NodePtr left, right;
3. if (p == NULL) return;
4. if (p==pHead) DeleteFirst(pHead);
5. else
6. { left = p \rightarrow prev;
7.
          right = p->next;
8.
          left->next = right;
9.
          if (right != NULL)
10.
                right->prev = left;
11.
          delete p;
12.
13.}
```

4.3.2 DLL – Tìm kiếm

Search:

- Xuất phát từ đầu danh sách
- Nếu tìm thấy trả về địa chỉ nút đó
- Ngược lại qua phần tử tiếp theo
- Điều kiện dừng khi hết danh sách
- Không tìm thấy trả về NULL

4.3.2 DLL – Tìm kiếm

```
1. NodePtr Search (NodePtr pHead, int x)
2. {
    NodePtr p;
3.
4. if (pHead ==NULL) return NULL;
5. p = pHead;
6.
  while (p->info != x && p != NULL)
7.
         p = p- next;
  if (p-)info == x) return p;
8.
  else return NULL;
9.
10.}
```

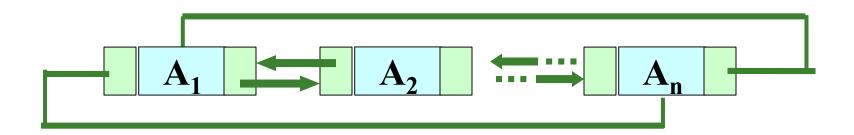
4.3.2 DLL - Các thao tác

Các thao tác còn lại SV tự làm!

Circular Doubly Linked List

4.3.3 Circular Doubly Link List

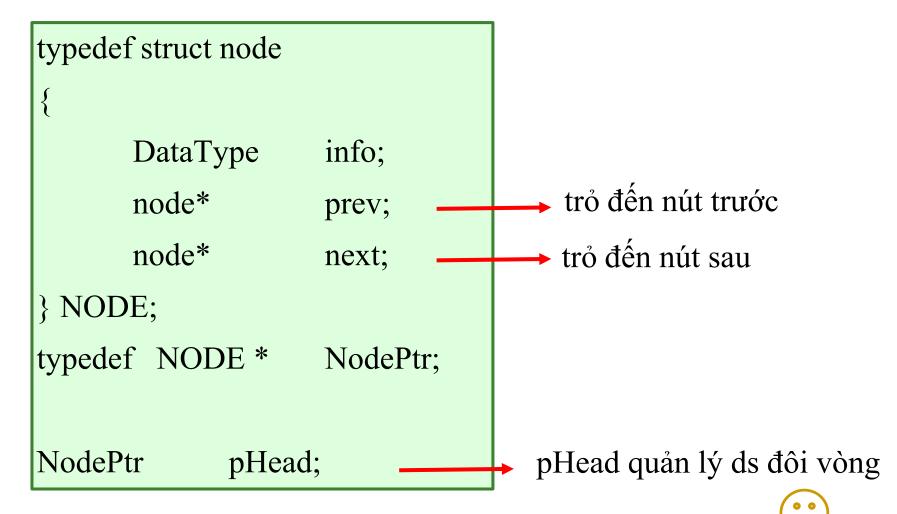
- Cho phép di chuyển 2 chiều đến nút trước và sau.
 - Liên kết nút trước là: prev
 - Liên kết nút sau là: next
- Trường prev của nút đầu trỏ đến nút cuối
- Trường next của nút cuối trỏ đến nút đầu

4.3.3 CDLL – Cài đặt

Khai báo

4.3.3 CDLL - Các thao tác

- Các thao tác cơ bản
 - Init
 - **IsEmpty**

Duyệt danh sách: ShowList, ShowReverse

Bổ sung 1 phần tử mới vào danh sách

InsertFirst

- InsertAfter

InsertLast

InsertBefore

Loại bỏ 1 phần tử khỏi danh sách

DeleteFirst

- DeleteAfter

- DeleteNode

Phần minh

hoạ sẽ dùng

DataType là

int

Deletel ast

- DeleteBefore

Các thao tác khác

Search

ClearList

- ShowList:
 - Duyệt từ đầu danh sách
 - Đến khi nào quay lại nút đầu thì dừng

ShowList:

```
1. void ShowList(NodePtr pHead)
2. {
3.
    NodePtr p;
4. if (pHead == NULL ) return;
5. p = pHead;
6.
  do
7.
         ShowNode(p);
8.
         p = p->next;
     } while (p != pHead);
9.
10.}
```

- ShowReverse:
 - Duyệt từ cuối danh sách
 - Bắt đầu từ nút cuối quay trở về đầu
 - Đến khi nào quay lại nút cuối thì dừng

ShowReverse:

```
1. void ShowReverse (NodePtr pHead)
2. {if (pHead == NULL ) return;
   NodePtr p = pHead->prev;
3.
4. do
5. {
              ShowNode (p);
6.
             p = p->prev;
7. } while (p != pHead->prev);
8. }
```

4.3.3 CDLL – Bổ sung vào đầu ds

```
1. void InsertFirst(NodePtr &pHead, int x)
2. { //tao nut moi
3. NodePtr node;
4. \quad \text{node} = \text{new} \quad \text{NODE};
5. node->info = x;
6. // noi vao danh sach
7. if (pHead == NULL)
8. \{ pHead = node;
9.
          pHead->prev =pHead->next = pHead;
10.
```

4.3.3 CDLL – Bổ sung vào đầu ds

```
11. else
12. {
           NodePtr q; //q tro nut cuoi
13.
           q = pHead \rightarrow prev;
14.
           //noi node voi pHead
15.
           node->next = pHead;
16.
           pHead -> prev = node;
17.
           //noi node voi q
18.
           q \rightarrow next = node;
19.
           node->prev = q;
20.
           pHead = node;
21. }
22.}
```

4.3.3 CDLL - Bổ sung vào cuối ds

```
InsertLast(NodePtr &pHead, int x)
void
    //tao nut moi
     NodePtr node;
     node = new NODE;
     node - > info = x;
     //noi vao danh sach
     if (pHead == NULL)
     { pHead = node;
          pHead->prev = pHead->next = pHead;
```

4.3.3 CDLL - Bổ sung vào cuối ds

else

```
NodePtr q; //q trỏ vào nút cuối
q = pHead -> prev;
node->next = pHead;
pHead -> prev = node;
q \rightarrow next = node;
node->prev = q;
```

4.3.3 CDLL - Bổ sung vào sau nút p

```
void InsertAfter(NodePtr &pHead, NodePtr & p, int x)
{
```

}

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút đầu

```
void DeleteFirst (NodePtr &pHead)
     NodePtr p;
     if (pHead == NULL)
          return;
     else
          if (pHead ->prev == pHead->next)
               delete pHead;
               pHead = NULL;
```

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút đầu

```
else
     p = pHead;
     NodePtr q = pHead -> prev;
     pHead = pHead ->next;
     pHead \rightarrow prev = q;
     q -> next = pHead;
     delete p;
```

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút cuối

```
void DeleteLast (NodePtr &pHead) {
     if (pHead == NULL)
          return;
     else
          if (pHead ->prev == pHead->next)
               delete pHead;
               pHead = NULL;
```

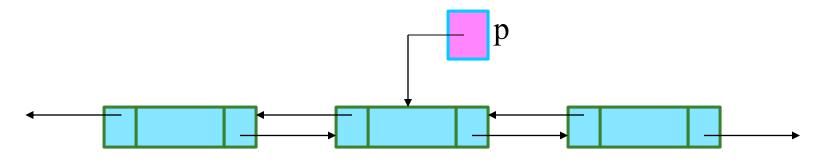
4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút cuối

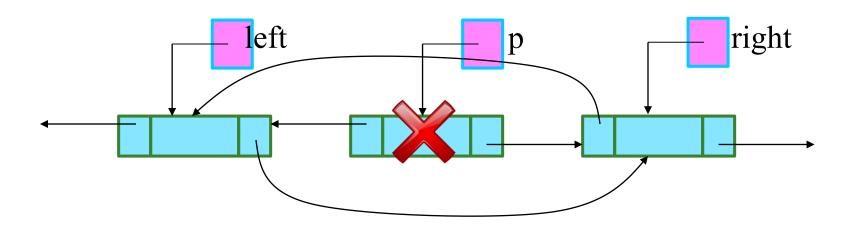
else

```
NodePtr p = pHead -> prev;
NodePtr q = p \rightarrow prev;
q -> next = pHead;
pHead \rightarrow prev = q;
delete p;
```

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút p

DeleteNode: xoá nút p

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút p

```
void DeleteNode (NodePtr &pHead, NodePtr &p)
    NodePtr left, right;
    if (p == NULL) return;
    if (p==pHead) DeleteFirst(pHead);
    else {
         left = p ->prev;
         right = p->next;
```

4.3.3 CDLL - Loại bỏ nút p

4.3.3 CDLL – Tìm kiếm

Search:

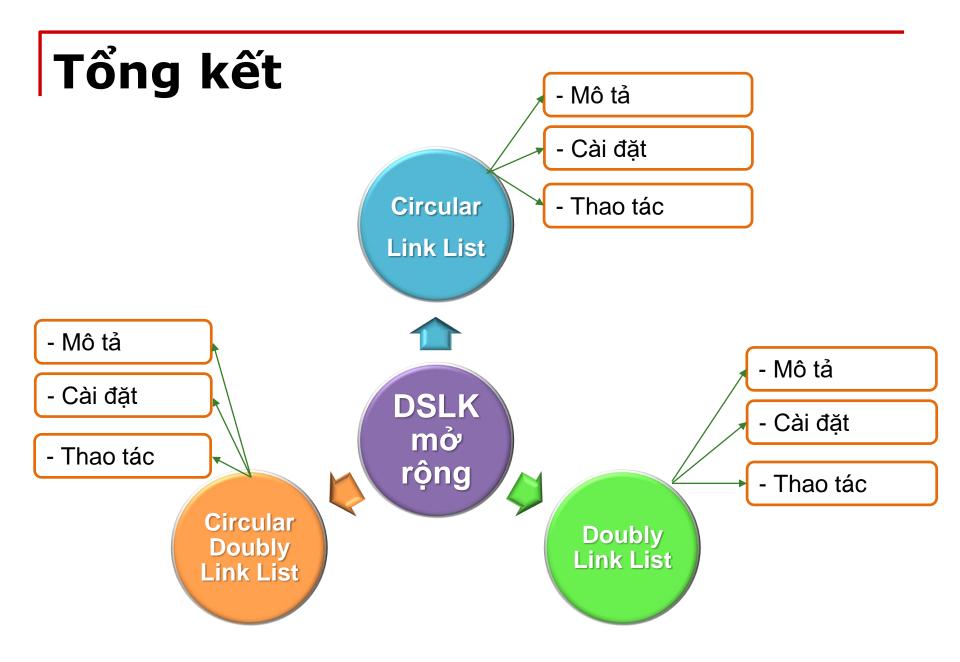
- Xuất phát từ đầu danh sách
- Nếu tìm thấy trả về địa chỉ nút đó
- Ngược lại qua phần tử tiếp theo
- Điều kiện dừng khi quay lại nút đầu
- Không tìm thấy trả về NULL

4.3.3 CDLL – Tìm kiếm

```
NodePtr Search (NodePtr pHead, int x) {
    NodePtr p;
    if (pHead ==NULL) return NULL;
    p = pHead;
    do { p = p->next;
    } while (p->info != x && p != pHead);
    if (p-)info == x) return p;
    return NULL;
```

4.3.3 CDLL - Các thao tác

Các thao tác còn lại SV tự làm!

- 1. Cho một danh sách nối vòng có nút cuối được trỏ bởi pList. Trường info của các nút chứa giá trị nguyên. Viết giải thuật thực hiện các công việc sau:
- a. Đếm số nút của danh sách.
- b. Bổ sung một nút mới với thông tin x vào làm nút thứ k
 trong danh sách
- c. Loại bỏ nút có giá trị y trong danh sách

- 2. Cho một danh sách nối vòng có nút cuối được trỏ bởi pList. Trường info của các nút chứa giá trị nguyên. p là con trỏ trỏ nút bất kỳ trong danh sách. Viết giải thuật thực hiện các công việc sau:
- a. Bố sung một nút mới với thông tin x vào trước nút p.
- b. Loại bỏ nút sau nút p.
- c. Tìm và in ra các nút chia 5 dư 2 trong danh sách

- 3. Cho hai danh sách nối vòng có nút cuối lần lượt được trỏ bởi pList1 và pList2. Trường info của các nút chứa giá trị nguyên. Viết giải thuật nối pList2 vào sau pList1 thành một danh sách nối vòng có nút cuối được trỏ bởi pList1.
- 4. Cho danh sách nối kép có nút đầu được trỏ bởi pHead. Trường info của các nút chứa giá trị thực và đã được sắp xếp tăng dần. Viết giải thuật bổ sung một nút mới với thông tin x vào danh sách sao cho vẫn đảm bảo thứ tự sắp xếp

- 5. Viết chương trình khai báo và thực hiện các thao tác trên danh sách nối kép, có nút đầu được trỏ bởi pHead, trường info của các nút chứa giá trị nguyên.
- 6. Viết chương trình khai báo và thực hiện các thao tác trên danh sách nối đôi vòng, có nút đầu được trỏ bởi pHead, trường info của các nút chứa giá trị nguyên.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Giáo trình Cấu trúc dữ liệu và giải thuật Lê Văn Vinh, NXB Đại học quốc gia TP HCM, 2013
- [2]. Cấu trúc dữ liệu & thuật toán, Đỗ Xuân Lôi, NXB Đại học quốc gia Hà Nội, 2010.
- [3]. Trần Thông Quế, *Cấu trúc dữ liệu và thuật toán* (phân tích và cài đặt trên C/C++), NXB Thông tin và truyền thông, 2018
- [4]. Robert Sedgewick, *Cấm nang thuật toán*, NXB Khoa học kỹ thuật, 2004.
- [5]. PGS.TS Hoàng Nghĩa Tý, *Cấu trúc dữ liệu và thuật toán*, NXB xây dựng, 2014

